

OLE NASHOUG

2323 INGEBERG

Tlf. kontor: 62 57 62 91

Mobiltilf.: 977 21 571

Bankgiro: 1800.12.17778

E-post: olenas@online.no

Fiskesakkyndig uttalelse vedr. planer om småkraftverk i

Søndre Bjøråa

Stor-Elvdal kommune

Søker: Stor-Elvdal Kommuneskoger

Vassdraget

Søndre Bjøråa munner ut i Glomma fra vest ca. 12 km nord for Koppang. Vassdraget har et nedbørfelt på 47 km² og en middelavrenning på 0,66 m³/sek. Store deler av nedbørfeltet ligger på mellom 600 og 1000 m oh. Utløpet i Glomma ligger på 300m oh. Vassdraget har et fåtall mindre tjern, størstedelen er rennende vann. Ovenfor kotehøyde 600 m er det et relativt "åpent" vassdrag, nedenfor og ned mot rv. 3 går elva i en kløft med stryk og fossepartier. Nedenfor riksveien går elva i et grovsteinet ustabilt deltaområde.

Tilnærmet hele vassdraget består av kvarts-feltspttørende sandsteinsbergarter. Dette tilsier relativ næringsfattige bergarter.

Elva har en begrenset ørretbestand. Det samme kan også sies om fisket. En kjenner ikke til tidligere gjennomførte fiskeundersøkelser i vassdraget.

Inngrepet

Reguleringen omfatter et inntak på kotehøyde 470 eller 500 m, og med kraftstasjonen på kote 330 m cirka 100 m ovenfor riksveien. Vannet blir ledet i rør, og elva får på strekningen (cirka 1.500 m) en begrenset vannføring.

Vannkvalitet

Det ble på befaringsstidspunktet 3/10 tatt vannprøve fra nedre deler av elva. Vannføringen ble anslått å være noe over middels. Resultatene viste pH 6,3 og en alkalitet på 0,031 mmol/l. Dette viser en gunstig surhetsgrad, men alkalitetverdiene på 0,031 viser at vannet har begrenset evne til å nøytralisere sur nedbør. Berggrunnen består da også av kalkfattige bergarter.

Fiskeribiologiske forhold

En har fra tidligere ingen opplysninger om fiskebestanden i vassdraget. Det ble derfor foretatt elektriske fiske-(tetthets)registreringer på to stasjoner under befaringen 3/10. Det ble el. fisket i 20 minutter på begge stasjoner – en i nedre deler av elva og en ovenfor der en eventuell kraftstasjon vil bli liggende. Ved dette fisket sendes strøimpulser inn i vannet og noen fisker besvimer og flyter opp, mens andre stikker unna. All fisk registreres og fordeles på lengdegrupper.

Fiske ga følgende resultater:

Stasjon	Lengdegrupper i cm					Fangst total
	0-5	5-10	10-15	15-20	Større	
Nr. 1 Nedre del av elva	-	2	-	-	-	2
Nr. 2 Ovenfor tiltenkt kraftstasjon	1	-	6	4	1 (26 cm)	12

Resultatene viser en glissen ørretbestand på begge stasjoner. En 30 til 60 fisk ville vært normalt i en alminnelig god fiskeelv. At det kun ble registrert 2 fisk på st. 1 skyldes trolig et ustabilt elveløp. Strekningen er en del av et deltaområde som er i stadig bevegelse og forflytning. Dette skaper uheldige forhold for etablering av næringsdyr og skjul for fisken. At tettheten var noe bedre på st. 2 skyldes et mer stabilt elveløp rikt på stryk og kulper. Det ble ikke registrert gytefisk av ørret fra Glomma i elva.

Diskusjon

Søndre Bjøråa har på den berørte reguleringsstrekning en glissen ørretbestand. Fisken er gjennomgående liten av størrelse og med enkeltindivider på rundt 25 cm. Sistnevne størrelse forekommer i de kulprike deler av elva. Glommaørreten synes ikke å benytte Søndre Bjøråa for gyting.

Selv om Søndre Bjøråa inngår i fiskekortet for kommunens vassdrag benyttes den i liten grad av fiskere – fisketilbudet er for dårlig.

Hamar, 10/10-2011

Ole Nashoug
fiskekonsulent